

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm VIII. Ex transmissa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

Ex transmissa.

PARAPHRASIS.

Mulier quædam separauit se à viro, præten-
dens fortasse impedimentum consanguini-
tatis: super hac causa respondet Ale-
xander III. si constet, quòd mulier legiti-
mè desponsata sit viro; ab eaque cog-
nita, esse ipsi restituendam, recepta cautio-
ne sufficiente de non offendendo: sin au-
tem vir odio capitali mulierè prosequa-
tur, ita ut ipsi periculum timeatur, tum
restituenda non est, sed custodienda in
loco tuto, ubi vir & parentes eius nullam
violentiã inferre queant.

SUMMARIVM.

1. Pro matrimonio in facie Ecclesiæ contracto
presumptio est, quòd sit validum, donec
impedimentum dirimens ostendatur.
  2. Coniunx post matrimonium consummatum
spoliatus, plene est restituendus, etiam
quoad torum, nisi impedimentum quod
obijciatur notorium sit, aut in continenti
probari possit.
  3. Nondum autem consummato matrimonio
spoliatus tantum restituitur quoad ha-
bitationem, non autem quoad torum si
impedimentum dirimens obijciatur.
- 1 **P**RO intellectu textus: Adverte 1. Quòd
sermo sit de sponsalibus de præsentè, a-
deòq; matrimonio, eòque in facie Ecclesiæ
contracto; nam pro tali matrimonio præ-
sumptio est, esse validum donec impedi-
mentum dirimens ostendatur.
- 2 Adverte 2. Sermonem esse de matrimo-
nio consummato, hoc casu plena restitutio
coniugis se separantis fieri debet, etiam quoad
torum non obstante obiectione occul-
ti impedimenti dirimentis, nisi id notorium
sit, aut statim probari possit. *c. Literas. 13. h.*
- 3 Si quidem per matrimonium consumma-
tum plena possessio coniugis acquiritur, igitur
spoliatus plene restitui debet. Sin au-
tem matrimonium consummatum non fu-
erit, tunc restitutio fit quoad habitationem,

non item quoad torum, uti etiam colligitur ex
capitulo *Ex Conquestione 10. h. t. & c. c.*
Literas, idque probari debet, quia si post
matrimonium bonâ fide contractum oria-
tur dubium de valore eius, & coniux præ-
missâ diligente inquisitione veritatem de-
prehendere non possit, coniugij usum pete-
re quidem potest, cum sit in possessione ali-
qua juris, quo in dubio priuari non debet;
non potest tamen cogere alterum, præfer-
tim feminam ad reddendum, si quæstionis
matrimonialis decisio paulò pôst à iudice
futura sit, exponeret enim se valde graui pe-
riculo, si postea contra valorem matrimo-
nij pronuntietur, & ipsa corrupta sit, ut ne-
que alterum honestum matrimonium con-
sequi, nec inter sacras virgines in Monasterio
velari queat. Reliqua dicuntur in *cit. c. Con-
questione. & c. Literas.*

CAPITVLVM IX.

Cùm venisset.

PARAPHRASIS.

Archiepiscopus Eboracensis Ecclesiã quã-
dam viuente eius Rectore donauit, & cõ-
corporauit Ecclesiæ Collegiatæ, ita ut
mortuo Rectore redditus uniuersus ad col-
legiatam peruenirent, interim verò à Re-
ctore auctoritate eiusdem Archiepiscopi
pensio annua Collegiatæ Ecclesiæ solue-
retur, eamq; concessionem Papa suã au-
thoritate confirmauit, accidit autem, ut
mortuo Rectore, cùm Canonici ab Ar-
chidiacono & quodã alio Clerico paro-
chiam illam affectantibus, sibi timerent,
non requisita auctoritate Archiepiscopi
possessionem parochiæ ingressi sint, mox
autè pluribus rebus quas Rector obiens
reliquerat ab Archidiacono spoliati. Hac
controversiã cognita respondit Alexan-
der III. Cùm Canonici annuam pensio-
nem à Rectore dum viueret perceperint,
non vitiosè ingressos esse in possessionem
parochiæ, etiam sine Archiepiscopi auto-
ritate, siquidem iure cautum est, etiam
eum possidere, qui per alium possidet.

SYM-